



EVROPSKÁ UNIE A POLITIKA ROZŠÍŘENÍ

(Vztah k Islandu, Turecku a zemím západního Balkánu)

HLAVNÍ BODY AGENDY SZBP EU

(Aktivity v oblasti Společné zahraniční a bezpečnostní politiky
a vnějších vztahů EU)

DOKUMENTY SZBP EU

(Výběr dokumentů z databáze Rady EU)



Karel Hlaváček

Parlament České republiky
Kancelář Poslanecké sněmovny
Parlamentní institut

OBSAH

EVROPSKÁ UNIE A POLITIKA ROZŠÍŘENÍ	3
ALBÁNIE	3
ZÁPADNÍ BALKÁN: BEZVÍZOVÉ CESTOVÁNÍ	4
CHORVATSKO	5
HLAVNÍ BODY AGENDY SZBP EU	6
SUMMIT EU-RUSKO	6
SUMMIT EU-LATINSKÁ AMERIKA	7
IZRAEL, GAZA	10
EVROPSKÁ POLITIKA SOUSEDSTVÍ	11
SUMMIT EU-KANADA	13
USA: BOJ PROTI TERORISMU	14
EVROPSKÁ SLUŽBA PRO VNĚJŠÍ ČINNOST	15
DOKUMENTY SZBP EU	17

Kontakt:

Karel Hlaváček, tel. 2242, email: hlavacekk@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

EVROPSKÁ UNIE A POLITIKA ROZŠÍŘENÍ

(Vztah k Islandu, Turecku a zemím západního Balkánu)

ALBÁNIE

Pozadí

Poslední hodnotící zpráva Komise (z října 2009)¹ posoudila vývoj v Albánii jako poměrně pozitivní a doporučila Radě, aby postoupila Komisi k posouzení albánskou přihlášku do EU, jež byla podána v dubnu 2009. Rada doporučení Komise vyslyšela v listopadu 2009.²

V červnu 2009 se v Albánii konaly volby. Ačkoli splnily většinu mezinárodních standardů, staly se začátkem dlouhodobé povolební krize. Ve volbách těsně zvítězila pravice v čele se současným albánským premiérem Salim Berishou. Výsledek byl však odmítnut levicově orientovanou opozicí, která požadovala nové sečtení volebních lístků a na protest bojkotovala jednání parlamentu. Politická krize se pak začala projevat v podobě zpomalení reforem přibližujících zemi k EU. V květnu 2010 se v této souvislosti ujali iniciativy europoslanci Joseph Daul (EPP), a Martin Schulz (S&D) kteří zprostředkovali mezi albánskými představiteli rozhovory.

Aktuálně

Dne 20. května 2010 se k situaci v Albánii vyjádřila **vysoká představitelka** Catherine Ashtonová a **eurokomisař pro rozšíření** Štefan Füle. Ve svém prohlášení³ vyjadřují podporu zprostředkovací iniciativě europoslanců, zároveň však vyjadřují obavu z možného pokračování nefunkčnosti albánského parlamentu.

V průběhu stejného dne se konaly také europoslanci zprostředkované rozhovory mezi oběma stranami sporu. Na jednáních nakonec nebylo dosaženo žádné průlomové shody. Začátek vyjednávání nicméně přinesl pozitiva: albánská opozice ukončila protestní hladovku⁴ i bojkot parlamentních jednání.⁵

Dne 1. června 2010 jednal o situaci v Albánii **Zahraniční výbor Evropského parlamentu** (AFET), který chce na toto téma navrhnout usnesení EP. V návrhu dokumentu⁶ AFET v návaznosti na hodnocení Komise rozebírá situaci Albánie na její cestě k EU a zmiňuje, ve kterých oblastech je ještě třeba dosáhnout pokroku (např.

¹ Shrnující hodnotící zpráva Komise k dispozici [ZDE](#).

² Albánie tak čekala na postoupení přihlášky Komisi ze strany Rady přes půl roku, tedy ještě déle, než byla často zmiňovaná čtyřměsíční čekací doba Černé Hory.

³ Prohlášení vysoké představitelky a eurokomisaře pro rozšíření k dispozici [ZDE](#).

⁴ Protestní hladovka ze strany opozice trvala od 1. do 19. května a byla ukončena v reakci na začátek vyjednávání mezi opozicí a vládou. Viz SETimes.com, 20. 5. 2010, [ZDE](#).

⁵ Viz Europolitics 3983, 24. 5. 2010, resp. Balkaninsight.com, 25. 5. 2010, [ZDE](#).

⁶ Návrh usnesení EP o Albánii k dispozici [ZDE](#).

Kontakt:

Karel Hlaváček, tel. 2242, email: hlavacekk@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

posílení nezávislosti soudnictví a sdělovacích prostředků, práva menšin a žen). AFET vyslovuje politování nad politickou krizí v Albánii a vítá návrat opozičních poslanců do parlamentu.

Očekávaný vývoj

Vyjednávání mezi Salim Berishou a hlavním představitelem opozice Gramozem Rucim by měla pokračovat na začátku června 2010.

ZÁPADNÍ BALKÁN: BEZVÍZOVÉ CESTOVÁNÍ

Pozadí

Dialog zemí západního Balkánu a EU směřující ke zrušení vízové povinnosti při cestování do zemí schengenského prostoru začal v roce 2008. Cesta ke zrušení vízové povinnosti pro země západního Balkánu spočívá v implementaci cestovních map⁷ a jejich hodnocení Komisí.

Hodnocení z května 2009 vedla k návrhu Komise na zrušení víz pro FYROM, Černou Horu a Srbsko. Návrh byl následně schválen Radou; od 19. prosince 2009 tak občané těchto zemí mohou cestovat do zemí Schengenského prostoru bez víz. Negativně byly Komisí naopak posouzeny Albánie a Bosna a Hercegovina. Kosovo se dialogu neúčastní^{8,9}.

Aktuálně

Dne 19. dubna 2010 zveřejnila Komise hodnocení Albánie a Bosny a Hercegoviny.¹⁰ Podle těchto hodnocení učinily obě země v uplynulém roce podstatný pokrok. Dne 27. května 2010 pak Komise učinila návrh na zrušení krátkodobých víz¹¹ pro tyto dva státy. Návrh je ovšem podmíněný dodatečným pokrokem v těchto oblastech:

Albánie:

- rozvoj strategie na podporu reintegrace albánských navrátilců;
- boj proti korupci a organizovanému zločinu (alokace dostatečných lidských a finančních zdrojů);
- efektivní postup v oblasti konfiskace aktiv organizovaného zločinu.

⁷ Cestovní mapy formulují okolo padesáti požadavků, které musejí být splněny, aby od vízové povinnosti bylo upuštěno. Týkají se zavedení *acquis communautaire* převážně v oblasti soudnictví a vnitřních záležitostí. Cestovní mapy k dispozici [ZDE](#).

⁸ Komise sice navrhovala zahájit dialog o liberalizaci víz ve své realizační studii ke Kosovu z října 2009 ([ZDE](#)), už zde však zároveň naznačuje, že cesta k liberalizaci bude ještě složitá. V současnosti mluví Komise o „zjišťování možností pro řešení vízové otázky v budoucnu“ ([ZDE](#)). Viz také Přehled SZBP říjen 2009.

⁹ Viz Přehled SZBP červen 2009.

¹⁰ Hodnocení Komise k dispozici [ZDE](#).

¹¹ Pobyt v trvání do 90 dnů.

Bosna a Hercegovina:

- boj proti korupci a organizovanému zločinu (alokace dostatečných lidských a finančních zdrojů);
- zřízení výměny dat mezi policií a orgány soudního stíhání;
- harmonizace trestního zákoníku distriktu Brčko s celostátním trestním zákoníkem.¹²

Problémy s liberalizací víz pro západní Balkán

Spolu s usnadněním cestování pro Srby, Makedonce a Černohorce došlo ke zvýšení počtu žádostí o azyl v zemích schengenského prostoru; k největšímu nárůstu v počtu podaných žádostí došlo v severních oblastech FYROM a nejvíce žádostí obdržely belgické úřady.¹³ Komise je toho názoru, že se jednalo o izolované případy, které byly způsobeny dezinformacemi a následným nepochopením charakteru vízové liberalizace. Ta směřuje k usnadnění krátkodobého cestování, nikoli k redefinici azylové politiky. Problém chce Komise řešit informační kampaní, která se již v Albánii a Bosně a Hercegovině rozběhla, a důrazem na rozvoj nejchudších regionů, z nichž pochází většina žádostí o azyl.¹⁴

Očekávaný vývoj

V průběhu léta 2010 chce Komise vyslat do Albánie a Bosny a Hercegoviny skupinu expertů, jež bude kontrolovat plnění zbývajících podmínek pro vízovou liberalizaci. Na podzim 2010 by se v příznivém případě mohlo o návrhu Komise hlasovat v Radě a Evropském parlamentu.¹⁵

CHORVATSKO**Pozadí**

Územní spor mezi Slovinskem a Chorvatskem, který od prosince 2008 do září 2009 blokoval chorvatský přístupový proces, byl vyřešen zářijovou dohodou o tom, že výchozím bodem pro další jednání bude status quo z 25. června 1991¹⁶, a listopadovou smlouvou o zprostředkování¹⁷. Samotný spor tak sice existuje nadále, bylo ale dosaženo shody na způsobu jeho řešení, které tak již teoreticky není podmínkou pro pokračování chorvatských přístupových rozhovorů.¹⁸

¹² Viz tisková zpráva Komise, 27. 5. 2010, [ZDE](#).

¹³ Viz Přehled SZBP březen 2009, kapitola FYROM.

¹⁴ Viz tisková zpráva Komise, 27. 5. 2010, [ZDE](#).

¹⁵ Viz tisková zpráva Komise, 27. 5. 2010, [ZDE](#).

¹⁶ Viz přehled SZBP září 2009.

¹⁷ Pokud by se Chorvatsko se Slovinskem nedohodly, bylo by rozhodnutí dosaženo mezinárodní arbitráží.

¹⁸ Slovinsko nicméně i nadále zůstává jedním z aktérů, kteří působí proti rychlému ukončení chorvatských přístupových rozhovorů (vedle Evropské komise a Nizozemska). V prosinci 2009 zablokovali otevření tří nových kapitol, na minulé přístupové konferenci nadále blokovali otevření kapitoly Zahraniční a bezpečnostní politika. Viz Přehled SZBP prosinec 2009 a duben 2010.

Aktuálně

Dne 3. května 2010 schválil slovinský parlament vyhlášení **referenda**, které by se mělo vyslovit k arbitrážní dohodě mezi Slovinskem a Chorvatskem. Referendum by se mělo konat 6. června 2010 a případné odmítnutí dohody by pravděpodobně zabránilo Chorvatsku v dokončení přístupových rozhovorů do konce roku 2010.¹⁹ Podle průzkumů veřejného mínění převažují ve Slovinsku zastánci dohody (na konci dubna 2010 46 %) nad odpůrci (38 %). Podpora se ale v čase snižuje (na konci března podporovalo dohodu 50 % Slovinců).²⁰

HLAVNÍ BODY AGENDY SZBP EU

(Aktivity v oblasti Společné zahraniční a bezpečnostní politiky
a vnějších vztahů EU)

SUMMIT EU-RUSKO**Popis problematiky**

Vztahy mezi EU a Ruskem procházejí od pětidenní rusko-gruzínské války ze srpna 2008 komplikovaným obdobím. Dokončení jednání o nové **smlouvě o partnerství**, jež by nahradila stávající rámec vztahů z roku 1994, je stále otázkou delšího období.²¹ I téměř dva roky po skončení konfliktu pokračuje neshoda ohledně ruských sil, které se nestáhly z oblastí v Abcházii a Jižní Osetii, jež měla před konfliktem pod kontrolou **Gruzie** (Kodorské údolí, Achalgorská oblast). To EU považuje za nedodržení dohodnutých podmínek, podle nichž se ruské síly měly stáhnout na výchozí pozice před začátkem konfliktu. Další komplikaci představuje **stav lidských práv** v Rusku. Podle zprávy Amnesty International²² jsou fyzicky napadáni ochránci lidských práv, právníci a novináři; některé útoky přitom byly smrtelné. Tyto zločiny přitom podle Amnesty International nejsou řádně vyšetřovány a zavládlo tak ovzduší beztrestnosti. Rusko také řádně nevyšetřilo případy porušování lidských práv během konfliktu s Gruzii.

EU se ve vzájemných vztazích s Ruskem kromě výše zmíněných bodů snaží o urychlení **vstupu Ruska do Světové obchodní organizace** (WTO), což by přineslo liberalizaci obchodních vztahů²³. EU se v této souvislosti obávala ruského zájmu

¹⁹ Viz Euobserver.com, 4. 5. 2010, [ZDE](#).

²⁰ Viz Euroskop.cz, 4. 5. 2010, [ZDE](#).

²¹ Jednání o této smlouvě začala – po dlouhých odkladech kvůli neshodám Ruska a Polska ohledně polských vývozu masa – v červnu 2008, vzápětí byla ale přerušena kvůli konfliktu Ruska s Gruzii. V současnosti rozhovory pokračují, podle ruské strany již existuje „páteř“ dohody. Viz tisková zpráva předsednictví, [ZDE](#).

²² Zpráva Amnesty International 2010 k dispozici [ZDE](#).

²³ EU si stěžuje na nedávná „protektionistická opatření“ (zvýšení celních sazeb) přijatá Moskvou, kvůli nimž již přišla o 600 milionů eur. Viz tiskové prohlášení předsednictví, [ZDE](#). Rusko je třetím největším obchodním partnerem EU (po USA a Číně), v roce 2009 nicméně objem vzájemné obchodní výměny prudce poklesl (exporty

vstoupit do WTO současně s Běloruskem a Kazachstánem, což by celý proces zdrželo.²⁴ Rusko naopak tlačí na vzájemnou **vízovou liberalizaci**. EU uvolňuje vízovou politiku se západním Balkánem²⁵; Rusko by chtělo dosáhnout stejného pokroku.

Ve dnech 31. května – 1. června 2010 se v ruském Rostově na Donu konal **summit EU-Rusko**. Jednalo se o první summit s Ruskem po vstupu Lisabonské smlouvy v platnost; jednání se (na rozdíl od summitu s Latinskou Amerikou) neúčastnili zástupci předsedající země. Vedoucím delegace EU tak byl stálý předseda Evropské rady Herman van Rompuy.

Výstupy summitu

Průběh summitu byl poznamenán výše uvedenými neshodami. Herman van Rompuy upozornil ruského prezidenta Medveděva jak na **problém ruských sil v Gruzii**, tak na neuspokojivý stav **lidských práv v Rusku**.

Ohledně **vstupu Ruska do WTO** ruský prezident prohlásil, že nebude trvat na společném vstupu s Běloruskem a Kazachstánem, pokud by to znamenalo zdržení celého procesu. EU nakonec Rusku neposkytla konkrétní cestovní mapu pro **vízovou liberalizaci**; důvodem pro to jsou právě výhrady EU ke stavu lidských práv v Rusku. EU navíc chce zvolit regionální přístup; Rusko by nemělo dosáhnout vízové liberalizace dříve než např. Ukrajina nebo Moldavsko.²⁶

Hlavním výstupem summitu se tak stalo **společné prohlášení o iniciativě Partnerství pro modernizaci**²⁷, projekt zaměřený na diverzifikaci a technologickou inovaci ruské ekonomiky. Partnerství pro modernizaci je prozatím ve stadiu zrodu; nedošlo k zahájení konkrétních projektů²⁸, pouze k programovému prohlášení, na jehož základě má být vyhotoven pracovní plán.

SUMMIT EU-LATINSKÁ AMERIKA

Popis problematiky

Ve dnech 16.-19. května 2010 se v Madridu konal šestý summit EU-Latinská Amerika, který byl jednou z klíčových událostí pro španělské předsednictví EU. Summit se skládal z hlavního setkání s představiteli celého regionu a oddělených setkání

z EU ze 105 miliard eur v roce 2008 na 66 miliard eur v roce 2009, importy do EU ze 178 miliard eur v roce 2008 na 115 miliard eur v roce 2009). Viz tiskovou zprávu Eurostat, [ZDE](#).

²⁴ Rusko plánuje vytvořit s Běloruskem a Kazachstánem celní unii.

²⁵ Viz tento přehled SZBP, kapitola Západní Balkán: bezvízové cestování.

²⁶ Tradičně jsou v tomto smyslu vůči Rusku nejrezervovanější postkomunistické členské státy EU, tentokrát se k nim ale přidalo např. i Německo, jež má s Ruskem bližší vztahy. Viz Euobserver.com, 26. 5. 2010, [ZDE](#), Europolitics 3984, 26. 5. 2010.

²⁷ Společné prohlášení o partnerství pro modernizaci k dispozici [ZDE](#).

²⁸ Důvodem je opět problematika lidských práv a právního státu. EU zaujala opatrný postoj, protože Partnerství pro modernizaci v sobě tyto aspekty neobsahuje. Viz Europolitics 3989, 2. 6. 2010.

Kontakt:

Karel Hlaváček, tel. 2242, email: hlavacekk@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

s Mexikem, Chile, Andským společenstvím²⁹, skupinou států střední Ameriky³⁰, uskupení Cariforum³¹ a Mercosur^{32 33}.

Dlouhodobou prioritou EU ve vzájemných vztazích je dojednání asociačních dohod mezi EU a latinskoamerickými regionálními organizacemi (Andské společenství, Mercosur, Střední Amerika) a ustavení **zón volného obchodu** (FTA). Jednání na toto téma se táhnou již od summitu v roce 2006³⁴ a dosud čelila značným problémům³⁵.

Dalším důležitým bodem je pro EU **boj proti změně klimatu**. Vedle toho EU poskytuje zemím Latinské Ameriky finanční podporu na další projekty, v letech 2007-2013 by EU měla do Latinské Ameriky směřovat pomoc v hodnotě tří miliard eur, především na podporu sociální soudržnosti a regionální integrace.³⁶ Právě zvýšení sociální soudržnosti a související **řešení problému nerovnosti a chudoby** je klíčovou prioritou většiny latinskoamerických zemí.

Jednání v institucích EU

Ke vzájemným vztahům mezi EU a Latinskou Amerikou se dne 5. května 2010 vyslovil Evropský parlament (EP).³⁷ EP se jednak vyslovil ke konkrétním bodům těchto vztahů, jednak se snažil načrtnout jejich strategickou koncepci. Na strategické rovině EP mimo jiné doporučuje:

- vyjít z dokumentu Komise „EU – Latinská Amerika: Partnerství globálních hráčů“³⁸;
- jako základ vztahů přijmout na základě Charty OSN Evropsko-latinskoamerickou charta pro mír a bezpečnost;
- neomezovat spolupráci na summitu, které se konají jednou za dva roky, a pokusit se o trojúhelníkovou spolupráci (např. EU-USA-Latinská Amerika).

Na konkrétní úrovni EP vítá snahu o uzavření Dohody o partnerství mezi EU a státy Střední Ameriky, mnohostranných obchodních dohod s Kolumbií a Peru a zájem o

²⁹ Andské společenství je integrační uskupení zahrnující Bolívii, Kolumbii, Ekvádor a Peru.

³⁰ Centrální Amerika zahrnuje Guatemala, Honduras, Kostariku, Nikaraguu, Panamu a Salvador.

³¹ Pro účely těchto jednání představuje CARIFORUM regionální seskupení 15 států - Antigua a Barbuda, Bahamy, Barbados, Belize, Dominické společenství, Dominikánská republika, Grenada, Guayana, Haiti, Jamajka, Svatý Kryštof a Nevis, Svatá Lucie, Svatý Vincent a Grenadiny, Surinam a Trinidad a Tobago.

³² Mercosur je integrační uskupení skládající se z Argentiny, Brazílie, Paragvaye a Uruguaye. Členství Venezuely dosud nebylo ratifikováno všemi současnými členskými státy.

³³ Více informací a dokumenty z jednotlivých jednání k dispozici [ZDE](#).

³⁴ Summit EU-Latinská Amerika se konají jednou za dva roky. Minulý summit se uskutečnil v květnu 2008 v peruánské Limě, viz Přehled SZBP květen 2008.

³⁵ Jednání s Andským společenstvím byla dlouhodobě přerušena kvůli neshodám s některými z vlád členských států, které odmítaly liberalizaci přístupu na svůj trh (EU se následně přeorientovala na jednání s Peru a Kolumbií, jejichž vlády byly liberalizaci nakloněny), po puči v Hondurasu bylo dočasně přerušeno i jednání se Střední Amerikou.

K jednání s Mercosurem, jehož členy jsou velcí vývozcí zemědělských plodin, se staví rezervovaně i samotná EU. Pro více informací viz Přehled SZBP září 2009.

³⁶ Více informací o pomoci EU Latinské Americe k dispozici [ZDE](#).

³⁷ Usnesení EP k dispozici [ZDE](#).

³⁸ Sdělení Komise k dispozici [ZDE](#), více informací viz Přehled SZBP září 2009.

znovuzahájení jednání mezi EU a sdružením Mercosur. EP dále žádá, aby boj proti změně klimatu zůstal jednou z hlavních priorit EU, stejně jako sociální soudržnost a boj proti chudobě. V této oblasti by měly být hlavním vodítkem Rozvojové cíle tisíciletí.

Výstupy summitu

Výsledky summitu jsou shrnuty ve dvou dokumentech: Madridské deklaraci³⁹ a Madridském akčním plánu⁴⁰.

Největšího pokroku bylo dosaženo v oblasti **obchodu**. Obchodní část asociační dohody byla podepsána se Střední Amerikou. Liberalizace by se měla týkat především průmyslových produktů. Jedná se o první dohodu typu FTA mezi státy střední Ameriky a EU. Parafována byla obchodní dohoda s Peru a Kolumbií (naopak jednání s Andským společenstvím jako celkem jsou nadále zablokována). Jednání o FTA by měla být obnovena se sdružením Mercosur.

V oblasti **boje proti změně klimatu** se EU a Latinská Amerika formálně shodly na nutnosti uznat výsledky UNFCCC (United Nations Framework Convention on Climate Change) coby základu pro jednání v Mexiku na konci roku 2010. Dohoda o „postkjótském režimu“ by měla být právně závazná.

Pohledy na výstupy summitu

Současný vývoj v oblasti obchodních dohod je častým terčem kritiky. Dohoda se Střední Amerikou byla podepsána navzdory situaci v Hondurasu, kde po puči z června roku 2009 dochází k **porušování lidských práv**.⁴¹ Např. Amnesty International upozorňuje ve své nejnovější zprávě⁴² na zastrahování a útoky proti opozici, které se po puči rozšířily. Tvrdou kritiku v tomto smyslu uveřejnila skupina soudních expertů a aktivistů zasazujících se o lidská práva pod názvem Permanent People's Tribunal. Podle této skupiny EU ignoruje problematiku lidských práv (nejen v Hondurasu, ale také v Kolumbií) a tím přispívá k jejich krizi.⁴³

Obnovení rozhovorů s Mercosurem, jehož členy jsou i velcí vývozcí zemědělských plodin jako Brazílie nebo Argentina, kritizuje skupina členských zemí EU v čele s Francií. Ta se obává negativního **dopadu na francouzské farmáře** a preferovala by prvotní dořešení rozvojového kola jednání v rámci WTO.⁴⁴

³⁹ Madridská deklarace k dispozici [ZDE](#).

⁴⁰ Madridský akční plán k dispozici [ZDE](#).

⁴¹ Prvotní reakce EU na honduraský puč byla silně odmítavá; EU pozastavila přísun rozpočtové podpory, rozvojové pomoci i vyjednávání asociační dohody (Viz Přehled SZBP září 2009). Poté ale upustila od tvrdé linie. Volby v Hondurasu z listopadu 2009 již EU „ani neuznala, ani neignorovala“, následující politika ukazuje na de facto uznání nového honduraského politického vedení. Nový honduraský prezident Porfirio Lobo měl být původně pozván na summit, což se setkalo s protestem zástupců mnohých latinskoamerických států. Lobo se nakonec summitu neúčastnil. Viz Euobserver.com, 5. 5. 2010, [ZDE](#).

⁴² Zpráva Amnesty International o stavu lidských práv ve světě k dispozici [ZDE](#).

⁴³ Prohlášení skupiny Permanent People's Tribunal k dispozici [ZDE](#).

⁴⁴ Viz Euobserver.com, 19. 5. 2010, [ZDE](#).

Zcela opačný pohled na věc prezentuje např. **Sdružení evropských hospodářských komor** (Eurochambres), které již před summitem vyzývalo EU k urychlenému dokončení (resp. započetí) obchodních vyjednávání, jejichž úspěch vítá.⁴⁵

IZRAEL, GAZA

Popis problematiky

Izrael vede vůči Gaze od června 2007 politiku blokády hranic i přístupu z moře (blokována je i velká část humanitární pomoci), jejímž prostřednictvím chce zvýšit tlak na hnutí Hamás, které pásmo Gazy de facto ovládá a vede z ní proti Izraeli raketové útoky. Politika Izraele vedla k tragické humanitární situaci v oblasti a je široce kritizována ochránci lidských práv i EU.⁴⁶

Vztahy mezi EU a Izraelem jsou celkově napjaté od izraelské vojenské operace v Gaze z přelomu roku 2008/2009.⁴⁷ EU z tohoto důvodu odsunula plánované posílení vztahů v rámci Evropské politiky sousedství. Naposledy EU protestovala proti izraelské politice vůči Palestincům v březnu 2010, kdy Izrael zveřejnil plán na výstavbu nových obydlí ve východním Jeruzalémě.⁴⁸

Aktuálně

Dne 31. května 2010 došlo k izraelskému útoku na konvoj šesti lodí s humanitární pomocí, které se snažily obejít izraelskou námořní blokádu. Při útoku zemřelo minimálně 10 lidí, okolo 30 dalších bylo zraněno.⁴⁹

EU na incident reagovala rozhořčeně. **Vysoká představitelka** Catherine Ashtonová zveřejnila dne 31. května 2010 prohlášení⁵⁰, v němž vyjadřuje „hluboké znepokojení“ a vyzývá k důkladnému vyšetření události a otevření dopravních křižovatek pro humanitární pomoc.

Incident nevyvolal pohoršení jen ze strany EU. Stejně tak byl odsouzen spojenci Izraele, jako je **Turecko**. Turecký premiér považuje izraelský útok za „akt nehumánního státního terorismu“. Reakce **USA** je relativně zdrženlivá, došlo nicméně ke zrušení návštěvy Benjamina Netanjahua v Bílém domě, která byla plánována na 1. června.⁵¹ Tisková zpráva amerického ministerstva zahraničí vyzývá Izrael k vyšetření

⁴⁵ Vyjádření Eurochambres k summitu EU-LAC k dispozici [ZDE](#).

⁴⁶ Viz Přehled SZBP prosinec 2009.

⁴⁷ Pro podrobné informace o vojenské operaci v Gaze viz Přehled SZBP leden 2009.

⁴⁸ Pro podrobnější informace o posledním vývoji ve vzájemných vztazích viz Přehled SZBP březen 2010.

⁴⁹ Viz BBC.co.uk, 1. 6. 2010, [ZDE](#).

⁵⁰ Prohlášení Catherine Ashtonové k dispozici [ZDE](#).

⁵¹ Viz Guardian.co.uk, 1. 6. 2010, [ZDE](#).

události a prohlašuje stávající situaci v Gaze za neudržitelnou.⁵² Předsednické prohlášení **RB OSN** odsuzuje činy, které vedly ke ztrátě na životech, vyzývá k prošetření incidentu a otevření pásma Gazy pro humanitární pomoc. V řadě zemí vyvolala událost silné protiizraelské protesty.⁵³

EVROPSKÁ POLITIKA SOUSEDSTVÍ

Popis problematiky

Evropská politika sousedství (ENP) vznikla v roce 2004 s cílem posílení prosperity, stability a bezpečnosti ve vztazích rozšířené EU se svými sousedy.⁵⁴ ENP je implementována na základě asociačních dohod a v jejich rámci pak na základě akčních plánů. Jedná se o politiku bližší spolupráce založenou na společně sdílených hodnotách (demokracie a lidská práva, právní stát, dobrá veřejná správa, tržní ekonomika a trvale udržitelný rozvoj).

Dne 12. května 2010 zveřejnila Komise své každoroční hodnotící zprávy z oblasti Evropské politiky sousedství (ENP). Jedná se o období hodnotících zpráv politiky rozšíření: posuzuje se míra spolupráce té které země a toto posouzení má vliv na případné další posílení spolupráce.⁵⁵

Obsah hodnotících zpráv

Letošní zprávy se oproti zprávám z minulých vyznačují důležitým rozdílem: jedná se spíše o hodnocení celých pěti uplynulých let než pouze roku minulého. Zprávy proto vyznívají silně optimisticky. Zatímco loňské zprávy hovoří o „roku krizi“⁵⁶, letošní zprávy poukazují na střednědobé zvýšení intenzity politických kontaktů a obchodní výměny⁵⁷ a na nárůst evropské pomoci⁵⁸. Podle shrnujícího dokumentu⁵⁹ lze politiku sousedství celkově hodnotit jako úspěšnou: EU se podařilo založit se svými sousedy partnerství, které vede ke zřetelným výsledkům.

⁵² Tisková zpráva ministerstva zahraničí USA k dispozici [ZDE](#).

⁵³ Viz [Guardian.co.uk](#), [ZDE](#).

⁵⁴ Konkrétně se ENP týká těchto zemí: Alžírsko, Arménie, Ázerbajdžán, Bělorusko, Egypt, Gruzie, Izrael, Jordánsko, Libanon, Libye, Moldavsko, Maroko, Palestinská samospráva, Sýrie, Tunisko a Ukrajina. S Běloruskem, Libyí, Alžírskem a Sýrií však ENP dosud není „aktivována“, protože stále nebyly sjednány příslušné akční plány. Pokroku bylo dosaženo v jednáních se Sýrií, kde je asociační dohoda již „připravena k podepsání“.

⁵⁵ Obdobný charakter se netýká pouze hodnotících zpráv, ale přístupu k oběma politikám obecně. Tomu odpovídá i současné zahrnutí politiky rozšíření a sousedství do portfolia jednoho eurokomisaře.

⁵⁶ V roce 2008 tempo reformy všeobecně pokleslo, projevil se také negativní vliv ozbrojených konfliktů (v Gruzii a v Gaze), viz Přehled SZBP duben 2009.

⁵⁷ Např. exporty z EU do zemí ENP vzrostly mezi lety 2004-2008 o 63 %, importy ze zemí ENP o 91 %.

⁵⁸ V letech 2011 a 2013 chce Komise pomocí mechanismu ENPI (*European Neighbourhood and Partnership Instrument*) vynaložit přes 5,7 miliardy eur, což představuje nárůst o 32 % oproti předchozímu období. Viz *Europolitics* 3930, 3. 3. 2010.

⁵⁹ Zpráva Komise Evropskému parlamentu a Radě, [ZDE](#).

Zprávy, které se týkají výhradně vývoje za poslední rok⁶⁰, jsou sice laděny o něco pozitivněji než loni, ale vykazují silnou kontinuitu:

- **Arménie** pokračuje v pozitivním vývoji: byl zaveden stálý dialog o lidských právech s EU, Arménie se také dobře vypořádává s následky politické krize po prezidentských volbách v únoru 2008 (tyto následky byly ještě loni předmětem kritiky Evropské komise).
- **Ázerbajdžán** je hodnocen o něco pozitivněji než v roce 2009; kladné hodnocení se týká ekonomických reforem a náznakově snah o řešení konfliktu v Náhorním Karabachu. Předmětem kritiky jsou ostatní oblasti, zejména situace v soudnictví a implementace legislativy.
- **Egypt** je hodnocen kladně po stránce ekonomické, zatímco politické reformy (lidská práva, demokratizace) pokroky spíše nevykazují.
- **Gruzie** vykazovala po zhoršení situace v souvislosti s válkou s Ruskem ze srpna 2008 pokrok, a to prakticky ve všech oblastech (právní stát, reforma soudnictví, boj proti korupci, ekonomické reformy, začleňování opozice do rozhodovacích procesů).
- Vztahy s **Izraelem** se zhoršily po jeho vojenské operaci v Gaze z přelomu let 2008/9. Rozhodnutí EU o posílení vzájemných vztahů z roku 2008 sice zůstává v platnosti, Rada ale dosud nebyla ochotna dát souhlas k vyjednání nové asociační dohody kvůli postoji Izraele v blízkovýchodním mírovém procesu.⁶¹
- **Jordánsko** je, stejně jako loňský rok, chváleno, a to nejen v oblasti ekonomických reforem, ale i za pokroky v oblasti lidských práv (boj proti násilí vůči ženám, práva dětí).
- **Libanon** během roku 2009 navázal na politický pat z dřívějších let; protože po dobře zorganizovaných červnových parlamentních volbách došlo k sestavení vlády až v prosinci.
- **Moldavsko** je hodnoceno smíšeně. Kritizovány jsou volby z dubna 2009, v druhé polovině roku ale Moldavsko dosáhlo některých pokroků (ekonomické reformy, boj proti korupci, soudní reforma). Na počátku roku 2010 byl zahájen dialog, jehož cílem je v dlouhodobé perspektivě bezvízové cestování pro občany Moldavska.
- **Maroko**, které je již několik let hodnoceno vysoce pozitivně, má na základě dohody s EU z října 2008 vztahy s EU silnější než ostatní středomořské státy.⁶² V březnu 2010 se konal summit Maroko-EU, které španělské předsednictví označilo jako „bod zlomu“ ve vzájemných vztazích.⁶³

⁶⁰ Dokumenty k dispozici [ZDE](#).

⁶¹ Po určitých nadějích na zahájení jednání o nové asociační dohodě Izrael v březnu 2010 popudil EU rozhodnutím o výstavbě nových obydlí ve východním Jeruzalémě. Viz Přehled SZBP březen 2010.

⁶² Viz *Europolitics* 3933, 8. 3. 2010.

⁶³ Viz tiskovou zprávu předsednictví EU, 6. 3. 2010, [ZDE](#). Aktuálně - ve dnech 5. a 6. května 2010 - bylo ustaveno nové těleso posilující vzájemnou spolupráci: parlamentní výbor EU-Maroko. Jedná se o jeden z kroků v rámci privilegovaného partnerství EU-Maroko. Úkolem nového tělesa je posílit vztahy mezi EP a marockým parlamentem. Viz tiskovou zprávu EP, 6. 5. 2010, [ZDE](#).

- **Palestinská samospráva** dosáhla některých omezených pokroků, ovšem pouze na Západním břehu Jordánu, nikoli v Gaze, kterou de facto nemá pod kontrolou. Celkově ale situace zůstává neutěšenou, a to jednak jako následek konfliktu v Gaze a izraelského přístupu obecně, jednak kvůli bezvýsledným pokusům o smíření mezi hnutími Fatáh a Hamás.
- **Ukrajině** se povedlo kvalitně zorganizovat prezidentské volby a vyjednávání mezi EU a Ukrajinou (např. o usnadnění cestování) bylo úspěšné. Politické a ekonomické reformy nicméně vázly z důvodu pokračující institucionální krize.⁶⁴

Na multilaterální úrovni pokračovalo politické zablokování **Unie pro Středomoří**⁶⁵, jejíž aktivity byly zabrzděny vojenskou operací Izraele v Gaze z přelomu let 2008/9.⁶⁶ Živější aktivitu se zdá vykazovat **Východní partnerství**⁶⁷, v jehož rámci se chystá vyjednání nových asociačních dohod a probíhá dialog o usnadnění pohybu osob.

Očekávaný vývoj

Dne 7. června 2010 by se měl konat summit Unie pro Středomoří. Jeho průběh ale znovu hrozí poznamenat neshody mezi Izraelem a arabskými zeměmi. Egypt a Sýrie již oznámily, že v případě účasti izraelského ministra zahraničí Avigdora Liebermana, který je považován za zastávce tvrdé linie vůči Palestincům, se nebudou na protest účastnit.⁶⁸

SUMMIT EU-KANADA

Popis problematiky

EU a Kanada jsou považovány za blízké spojence. Vzájemné vztahy se neomezují pouze na **obchodní výměnu**, ta nicméně zůstává jejich centrem.⁶⁹ V květnu 2009 byla zahájena jednání o komplexní hospodářské a obchodní dohodě, která by měla obchodní vztahy posílit. Problémem obchodních vztahů je dovoz kanadských mořských produktů do EU: v roce 2009 hlasoval Evropský parlament (EP) pro zákaz dovozu těchto produktů kvůli nehumánnosti lovu, proti čemuž se Kanada ohradila. Vzniklý spor se řeší v rámci WTO.⁷⁰

⁶⁴ Pro podrobnější informace viz Vybrané téma 3/2010 Prezidentské volby na Ukrajině 2010.

⁶⁵ Francouzská iniciativa Unie pro Středomoří byla zahájena v červenci 2008 a jejím cílem bylo oživení tzv. Barcelonského procesu. Viz Přehled SZBP červenec 2008.

⁶⁶ Pro hodnocení aktivity Unie pro Středomoří viz Přehled SZBP červenec 2009.

⁶⁷ Polsko-švédská iniciativa byla spuštěna v době českého předsednictví v květnu 2009 s cílem posílení vztahů k východním sousedům. Viz Přehled SZBP květen 2009.

⁶⁸ Podobně bylo bojkotováno například ministerské setkání z října 2009. Viz Euobserver.com, 12. 5. 2010, [ZDE](#).

⁶⁹ Kanada je 11. největším obchodním partnerem EU. EU přitom v roce 2009 vykázala obchodní přebytek 4,7 miliardy eur. Obchodní vztahy se nicméně nevyznačují dynamickým průběhem: mezi lety 2000 a 2009 vývozy z EU pomalu rostly (z 22,1 na 22,4 miliard eur), dovozy do EU naopak mírně klesaly (z 19 na 17,8 miliard eur). Viz tiskovou zprávu Eurostat, 3. 5. 2010, [ZDE](#).

⁷⁰ Viz Europolitics 3973, 6. 5. 2010.

Pro Českou republiku představuje klíčový problém jednostranné zavedení **vízové povinnosti** pro české občany, kterou Kanada uplatňuje od července 2009.⁷¹ Vízová povinnost nadále existuje také pro občany Rumunska a Bulharska. EU se snaží tlačit na její zrušení, v této souvislosti dokonce pohrozila recipročními opatřeními, která ale nebyla (a zřejmě ani nebudou) přijata.⁷² Vízová problematika se nicméně objevila v agendě summitu.

Výstupy summitu

Průběh jednání o komplexní **hospodářské a obchodní dohodě** je hodnocen jako úspěšný; sporné body nicméně nadále zůstávají. Ve svém usnesení k summitu EP vyjadřuje zklamání nad kanadským přístupem v oblasti lovu tuňáků a dovozu tuleních produktů do EU.⁷³

Dalším bodem, v němž nebylo dosaženo shody, je možné **zdanění bankovních transakcí** na mezinárodní úrovni, které by mělo sloužit jako zajištění proti případným finančním krizím v budoucnu. Zatímco EU zavedení takové daně podporuje, Kanada se staví proti s tím, že její stabilní bankovní sektor by neměl být trestán za chyby ostatních. Tato problematika se zřejmě stane předmětem jednání G8 a G20, která jsou naplánována na červen 2010 a hostí je právě Kanada.⁷⁴

Průlom nebylo dosaženo ani v otázce **víz** pro české, rumunské a bulharské občany. Tiskové prohlášení summitu⁷⁵ sice zmiňuje snahu odstranit vízovou povinnost „co nejdříve“, nestanovuje ale konkrétní časový rámec.

USA: BOJ PROTI TERORISMU

Popis problematiky

Dne 30. listopadu 2009 Rada podepsala prozatímní dohodu mezi EU a USA o zpracovávání a předávání údajů o finančních transakcích (*Financial Messaging Data Agreement*, FMDA)⁷⁶ pro účely programu USA pro sledování financování terorismu (*Terrorists Finance Tracking Programme*, TFTP). Evropský parlament (EP), jehož souhlas je po vstupu Lisabonské smlouvy v platnost pro oficiální přijetí této smlouvy nutný, ale dne 11. února 2010 rozhodl, že souhlas neudělí. Důvodem byla podle EP nedostatečná ochrana údajů, ale i nespokojenost EP s vlastním postavením v jednáních.⁷⁷

⁷¹ Důvodem pro obnovení vízové povinnosti byl příliv romských občanů do Kanady.

⁷² Viz Euroskop.cz, 5. 5. 2010, [ZDE](#).

⁷³ Usnesení EP k summitu EU-Kanada k dispozici [ZDE](#).

⁷⁴ Viz Europolitics 3973, 6. 5. 2010.

⁷⁵ Tiskové prohlášení k dispozici [ZDE](#).

⁷⁶ Dohoda bývá také nazývána SWIFT; jedná se o název firmy, která předává USA informace o bankovních transakcích, jež Washington chce sledovat.

⁷⁷ Viz Přehled SZBP únor 2010.

Jednání v institucích EU

Dne 5. května 2010 přijal k této věci **Evropský parlament** (EP) usnesení.⁷⁸ V něm vítá „nový přístup“ Rady a Komise, který se projevuje v ochotě zapojit EP do jednání a kvalitně ho informovat, a ujišťuje, že je otevřen dohodě, která posílí spolupráci EU a USA v oblasti boje proti terorismu.

EP v usnesení požaduje, aby přístup USA k údajům byl kontrolován evropskými veřejnými soudními orgány. Kromě toho se staví proti hromadnému předávání dat – v dohodě musí být stanoveno omezení objemu předávaných dat; výměna dat by měla probíhat již jako cílená s ohledem na obsah údajů. Dohoda musí být časově omezená a obsahovat mechanismy revize ochranných opatření. Orgány EU i členských států EU by měly k údajům mít rovný přístup jako orgány USA.⁷⁹

Dne 6. května pronesl v EP řeč **americký viceprezident Joe Biden**.⁸⁰ Jeho návštěva následovala po cestě předsedy EP Jerzyho Buzka a delegace europoslanců ve Washingtonu z 27.-30. dubna 2010. Cílem obou setkání byl právě pokrok ohledně dohody o předávání dat. Joe Biden ve svém projevu zdůraznil, že USA ctí občanská práva a soukromí, nicméně je rovněž důležité chránit fyzické bezpečí občanů. V tomto smyslu Biden varoval před zdržením, která znesnadňují prevenci teroristických činů.⁸¹ Reakce europoslanců na Bidenův projev byla pozitivní. Zpravodajka EP ve věci TFTP Jeanine Hennis-Plasschaert (skupina ALDE) např. prohlásila, že se ukazuje snaha USA o dialog a naslouchání, nejen o monolog.⁸²

Další předpokládaný vývoj

Dne 11. května 2010 byl Radou přijat mandát pro vyjednávání s USA. Ta by podle předběžných plánů měla být ukončena v průběhu června 2010. EP by mohl o dohodě hlasovat v červenci.⁸³

EVROPSKÁ SLUŽBA PRO VNĚJŠÍ ČINNOST

Popis problematiky

Evropská služba pro vnější činnost (EEAS) měla být původně uvedena v činnost do konce dubna 2010. Jako problém se ale ukázala dohoda na podobě nového orgánu s Evropským parlamentem. Vyjednávání o EEAS se tak časově posunula.⁸⁴

Jednání v institucích EU

⁷⁸ Usnesení EP k dispozici [ZDE](#).

⁷⁹ Viz také *Europolitics* 3973, 6. 5. 2010.

⁸⁰ Jednalo se o první návštěvu jednoho z nejvyšších představitelů americké administrativy v EP za posledních 25 let. V roce 1985 navštívil EP tehdejší prezident USA Ronald Reagan.

⁸¹ Přepis Bidenova projevu k dispozici [ZDE](#). Viz také *Euobserver.com*, 6. 5. 2010, [ZDE](#).

⁸² Viz tiskové prohlášení ALDE, 6. 5. 2010, [ZDE](#).

⁸³ Viz *Europolitics* 3977, 12. 5. 2010.

⁸⁴ EP žádal především rozpočtovou a politickou odpovědnost evropskému parlamentu, úpravy institucionální struktury a revizi vztahů mezi EEAS a Komisí. Viz *Přehled SZBP* duben 2010.

Dne 4. května 2010 byl ve **Výboru pro zahraniční věci Evropského parlamentu** (AFET) projednáván neformální návrh Elmara Broka (EPP), Guye Verhofstadta (ALDE) na změnu současné podoby rozhodnutí Rady⁸⁵ o založení EEAS. Podle dokumentu by EEAS měla:

- být v administrativním, organizačním a rozpočtovém ohledu propojena s Komisí a (což by EP přineslo lepší možnosti kontroly ze strany EP);
- být v politickém a rozpočtovém smyslu slova odpovědná EP;
- namísto generálním tajemníkem být řízena generálním ředitelem (podle EP není „všemocný“ generální tajemník politicky legitimní. Potřební jsou političtí zástupci, kteří mohou jednat jménem vysokého představitele.);
- nejméně 50 % zaměstnanců by mělo přijít z Komise, pouze 30 % z členských států. Přitom by měla být dodržována geografická a genderová vyrovnanost (počet pracovníků EEAS z členských států musí být omezen, aby státy neměly pocit, že EEAS je jejich vlastnictvím).
- vypracovat memorandum o porozumění, které bude upravovat vztahy s EP.
- pro koordinaci vztahů mezi EEAS a Komisí by měl být vytvořen koordinační mechanismus (EP kritizoval původní vymezení vztahů mezi Komisí a EEAS jako „návod na inkoherenci“).⁸⁶

Dne 10. května 2010 jednala s Elmarem Brokem a Guyem Verhofstadtem **vysoká představitelka** Catherine Ashtonová, nicméně jednání nepřinesla zásadní průlom.⁸⁷

Další předpokládaný vývoj

Podle současných plánů by EEAS měla být ustavena na červnovém zasedání Evropské rady. K tomu je ale zapotřebí nalézt kompromis s Evropským parlamentem. Problémem může být také to, že případné změny v návrhu na fungování EEAS by mohly ohrozit kompromis dosažený mezi Ashtonovou, Radou a Komisí. Rada a Komise již návrh Ashtonové schválily.

⁸⁵ Návrh rozhodnutí Rady k dispozici [ZDE](#).

⁸⁶ Další informace viz tisková zpráva EP, 4. 5. 2010, [ZDE](#), Europolitics 3972, 5. 5. 2010.

⁸⁷ Viz Europolitics 3977, 12. 5. 2010.

DOKUMENTY SZBP EU

(Výběr dokumentů z databáze Rady EU)

ROZHODNUTÍ RADY o policejní misi Evropské unie v Afghánistánu (EUPOL AFGHANISTAN) - [9246/10](#)

Datum: 11. 5. 2010

Typ dokumentu: Návrh rozhodnutí Rady LIMITE

Obsah dokumentu: Dokument navrhuje prodloužit misi EUPOL Afghanistan na období od 31. května 2010 do 31. května 2013.

Návrhy rozhodnutí Rady o postoji, který má Evropská unie zaujmout v radě přidružení zřízené příslušnými dohodami mezi Evropským společenstvím a Alžírskem, Marokem, Tuniskem, Chorvatskem, Bývalou jugoslávskou republikou Makedonií a Izraelem, pokud jde o přijetí opatření pro koordinaci systémů sociálního zabezpečení - [9237/10](#)

Datum: 12. 5. 2010

Typ dokumentu: Návrh rozhodnutí Rady LIMITE

Obsah dokumentu: Dokument rozvádí právní souvislosti návrhu rozhodnutí Rady.

Závěry Rady o rozvojovém programu dohody EPA (PAPED) - [9634/10](#)

Datum: 11. 5. 2010

Typ dokumentu: Závěry Rady

Obsah dokumentu: Závěry Rady se týkají dohody o hospodářském partnerství (EPA) se západoafrických regionem, reprezentovaným integračním seskupením ECOWAS. EU usiluje o rychlé ukončení jednání o dohodě EPA ještě v roce 2010.

ROZHODNUTÍ RADY, kterým se mění a prodlužuje společná akce 2008/112/SZBP o misi Evropské unie na podporu reformy bezpečnostního sektoru v Republice Guinea-Bissau (EU SSR GUINEA-BISSAU) - [9140/10](#)

Datum: 11. 5. 2010

Typ dokumentu: Návrh rozhodnutí Rady LIMITE

Obsah dokumentu: Dokument navrhuje prodloužit misi na období od 1. července 2010 do 30. září 2010.

Sdělení Komise k doporučením Komise zahájit jednání s Andským společenstvím, zeměmi ASEAN, Střední Amerikou, Indií a Jižní Koreou - [16487/06](#)

Datum: 11. 5. 2010

Typ dokumentu: Sdělení Komise LIMITE

Obsah dokumentu: Komise doporučuje zahájit jednání s Andským společenstvím, zeměmi ASEAN, Střední Amerikou, Indií a Jižní Koreou. Ke každému z těchto doporučení pro směrnice pro jednání je přiloženo posouzení dopadů. Za účelem snadnějšího posouzení doporučení v Radě toto sdělení stručně shrnuje úvahy, které jsou základem návrhu k zahájení jednání s těmito zeměmi.

Kontakt:

Karel Hlaváček, tel. 2242, email: hlavacekk@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

Kontakt:

Karel Hlaváček, tel. 2242, email: hlavacekk@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz